

законодавчої бази неможливо покращити процес реалізації основних законодавчих положень та неможливо забезпечити нормальну роботу всіх органів.

***Науковий керівник:** доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук **Храпенко Олена Олегівна**.*

Басюк Ю. М.

студент 1-го курсу факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»

ДО ПИТАННЯ СТРУКТУРИ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Державне бюро розслідувань (надалі — ДБР) є правоохоронним органом, діяльність якого спрямована на запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів, віднесених до його компетенції (Про державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 6, ст.55). Для України створення такого органу є новелою, а тому питання щодо його структури набуває особливої актуальності.

Відповідно до закону, систему ДБР складають центральний апарат, територіальні органи, спеціальні підрозділи, навчальні заклади та науково-дослідні установи, а у його складі діють слідчі, оперативні та інші підрозділи.

Варто звернути увагу, що організаційну структуру ДБР затверджує його Директор за погодженням із Кабінетом Міністрів України. Як наслідок, 13.12.2017р. Кабінет Міністрів України видав розпорядження «Про погодження затвердження організаційної структури Державного бюро розслідувань». Таким чином, організаційна структура Державного бюро розслідувань складається з 15 управлінь, 4 самостійних відділів центрального апарату, 7 територіальних управлінь, Академії Державного бюро розслідувань та Науково-дослідницького інституту (Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://go.gl/cst4eN>).

Фактично, Кабінет Міністрів України затвердив проект організаційної структури зазначеного Бюро, наданий новопризначеним директором Державного бюро розслідувань Р. М. Трубою.

Державне бюро розслідувань матиме 3 управління, що здійснюватимуть досудове розслідування: Перше, Друге та Третє управління організації досудових розслідувань. Така організація управліннь досудового розслідування може пояснюватися великою кількістю справ, що належать ДБР до розгляду, та забезпеченням незалежності структурних підрозділів ДБР одне від одного.

Щодо оперативних підрозділів, то їх 4: Управління супроводження оперативними підрозділами досудових розслідувань, Управління оперативного забезпечення та оперативно-технічних засобів, Управління оперативних розробок, Управління інформаційно-аналітичної розвідки. Таким чином, уже в структурі самого Державного бюро розслідувань можемо помітити певні елементи системи стримувань і противаг — між оперативними підрозділами та управліннями організації досудового розслідування.

Крім того, до структури Державного бюро розслідувань входять ще 12 відділів та управлінь з метою всебічного розвитку ДБР відповідно до міжнародних стандартів (Управління міжнародного співробітництва та зовнішніх комунікацій), з метою підтримання партнерських стосунків із населенням на зразок західних країн (Відділ роботи з громадськістю та ЗМІ), з метою ведення статистики задля визначення подальших напрямів розвитку (Відділ організаційно-адміністративного та аналітичного забезпечення), з метою власного контролю над своєю ж діяльністю (Відділ внутрішнього аудиту та Управління внутрішнього контролю) тощо.

Для забезпечення виконання завдань Державного бюро розслідувань утворюються його територіальні управління у таких містах: Львів (Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Тернопільська області), Хмельницький (Вінницька, Житомирська, Рівненська, Хмельницька, Чернівецька області), Миколаїв (Кіровоградська, Миколаївська, Одеська області), Мелітополь (Автономна Республіка Крим, Запорізька, Херсонська області, місто Севастополь), Полтава (Дніпропетровська, Полтавська, Сумська, Харківська області), Краматорськ (Донецька та Луганська області), Київ (місто Київ, Київська, Черкаська та Чернігівська області), тобто загалом 7 територіальних управлінь.

Територіальна організація Державного бюро розслідувань не схожа на територіальну організацію жодного іншого державного органу. Так, нововведенням є той факт, що територіальні управління розміщуються як у великих містах (Київ та Львів), так і у містах, де територіальні управління державних органів взагалі не існували (мається на увазі, коли державний орган не має свого територіального управління у кожній області, АРК та містах зі спеціальним статусом). Крім того, 2 територіальних управління зазначені взагалі не в обласних центрах

(Мелітополь та Краматорськ). Такий підхід є досить незвичним для України, проте вдало реалізував себе у країнах Європи. Тобто, можна сказати, що лише з плином часу можна буде зробити висновок щодо вдалості запровадження такої ідеї в нашій державі.

***Науковий керівник:** асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» Деменчук Марина Олександрівна.*

Бернацька Л. В.

студентка 1-го курсу магістратури факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Прийняття Закону України «Про Державне бюро розслідувань» від 12 листопада 2015 року для науковців та практиків стало гарною можливістю ще раз вступити у дискусію щодо його основних положень та зробити висновок щодо неконституційності складових частин даного нормативного акту, зокрема обміркувати питання щодо правомірності надання ДБР спеціального статусу (Нахмедова А., Павич І. Державне бюро розслідувань: крок уперед чи повернення до невдалих спроб. — Режим доступу: http://zib.com.ua/ua/121330derzhavne_byuro_rozsliduvan_krok_upered_chi_povernennya_do_n.html).

В Конституції України не передбачено виключного існування в державному механізмі органів виконавчої влади зі спеціальним статусом, які безпосередньо виконували б відповідні функції за межами системи органів виконавчої влади. Крім того, до повноважень Верховної Ради України, відповідно до Основного закону держави, не входить створення органів виконавчої влади.

Хотілось би звернути увагу на те, що центральні органи виконавчої влади, які наділені спеціальним статусом є не повністю вивченою групою системи правоохоронних органів. Постають питання, які стосуються визначення доцільності їх існування в системі центральних органів виконавчої влади, віднесення до неї певних органів, їх особливої компетенції, законодавчого забезпечення їх діяльності.

В Законі України «Про державне бюро розслідувань» міститься повне визначення органу, але не є вказаним спеціальний статус, як це